

ABONAMENTUL

Un an 120 cor. (60 lei)

1/2 an 60 „ (30 lei)

1/4 an 30 „ (15 lei)

O lună 10 „ (5 lei)

Un nr. 50 fl. (25 bani)

Unirea

INSERTIUNI.

Un sir garmond:
odată C. 1.50 a doua
și a treia oară C. 1.20Manuscrite sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII” Blaj.

Ziar național — apare în fiecare zi de lucru.

Școlile normale confesionale.

Consiliul Dirigent, resortul Cultelor și instrucțiunii publice, prin decretul său Nr. 12903—1919, s'a îngrijit și de soarta școlilor noastre normale confesionale. Prin acest decret s'a asigurat viitorul școlilor noastre primare. Pentru că bursele de câte 2000 și de câte 1000 coroane, ce se dau anual ca ajutor pentru câte un elev al școlii normale, ne asigură deoparte, că vom avea în școlile noastre normale confesionale un număr mai mare de elevi pedagogi; iar de altă parte, că vom putea forma contingentul de învățători, de cari azi avem așa mare lipsă.

Cu începerea anului școlar 1919/20; nu numai în școlile normale ale statului, ci și în cele confesionale: din Blaj, Sibiu, Arad, Oradea mare, Gherla și Caransebeș, câte 15 elevi din fiecare clasă vor beneficia de un ajutor de 2000 cor. iar alți 15 de câte un ajutor de 1000 coroane anual. Toți elevii normaliști vor locui în internatul școlii normale ca bursieri.

Terminul de primire se fixează pe ziua de 25 Septembrie a. c. Până la acest termen toți aceia, cari doresc să fie primiți ca bursieri trebuie să-și înainteze cererile direcțiunii școlii normale, din arhidieceza sau dieceza, de care se ține după locul nașterii lor.

Toți preoții și intelectuali români sunt rugați să îndemne pe tinerii, cari au terminat IV. clase gimnaziale sau civile, să îm-

brățișeze cariera de învățător, care este una dintre cele mai frumoase și aduce roadele cele mai folositoare, pentru neamul întreg.

Condițiile de concurs și de primire sunt cuprinse în decretul Consiliului Dirigent, resortul Cultelor și instrucțiunii publice, pe care-l publicăm în tot cuprinsul lui, la alt loc al „Unirii”.

În România mare se deschid multe cariere pentru tinerii români; dar să nu uităm nici de cariera învățătorescă, să nu uităm nici un moment, că poporul român, țărănul român, care este și va fi pururea *talpa țării*, numai prin învățatură să poate lumina și deștepta, numai prin școala lui primară se poate întări în credința sa strămoșească; numai prin școală îl putem crește întru frica lui Dumnezeu, în cunoașterea datorințelor sale de creștin bun și cetățean credincios al țării sale. În școala primară trebuie să sădim în inima tinerelor generații dragostea de biserică noastră națională, dragostea de neam și de muncă cinstită.

Ne-a dăruit bunul Dumnezeu o Românie Mare; datori suntem cu toții, mic și mare, bogat și sărac, tinăr și bătrân, ca să-i aducem rugăciuni de mulțumită sinceră și să ne arătăm vrednici, de moștenirea neprețuită, ce ne-a dăruit. Să muncim cu toții și pe toate terenele vieții publice. Și în primul loc să ne aducem aminte de creșterea mulțimii, a poporului nostru. Să grijim ca ochii

din cap de școlile noastre românești. Să ne creștem și formăm învățători harnici, destoinici și vrednici de frumoasa lor chemare: *regenerarea neamului românesc, prin școală.*

Pe viitor toți învățătorii, atât cei dela școlile statului, cât și cei dela școlile confesionale vor fi egal salariați. Cu alte cuvinte și învățătorii școlilor primare confesionale vor primi a-

celaș salariu și aceleași ajutoare și încă toate dela percepătorat.

S'a dărâmat peretele despărțitor. S'a pus capet neplăcerilor infinite, împreunate cu încassarea salariului prin repartitie dela popor.

Viitorul școlilor și a învățătorilor noștri confesionali este deplin asigurat!

SITUAȚIA.

Pacea cu Austria. întârzie. — Chestia Traciei rezervată. — Un trimis special la București. — Guvernul Brătianu demisionează.

Austria, dupăcum era de prevăzut, a obținut un nou răgaz de două zile spre a răspunde notei definitive a aliaților. Data semnării tratatului fixată pe 7 l. c. se amână astfel din nou, pentru după răspunsuri și contra răspunsului plictisitoare și după lovituri politice teatrale învățate dela germani, s'a fie totuși iscălită în întregime voința aliaților. E de neînțeles îndelungă răbdarea aliaților față de o Austrie, cărei responsabilitate în aprinderea focului mondial o stabilește așa de limpede scrisoarea ce însoțește textul tratatului de pace. E surprinzătoare marimă biruitorilor față de un putregaiu ruinat de povara propriilor păcate, căreia *i se dă cu mâna largă Ungaria de vest fără plebiscit* „deoarece caracterul poporului și simțămintele naționale cer fără îndoială alipirea”.

Și toate aceste menajamente în vederea unei ținte, căreia i-se dă importanță exagerată și pe care art. 188 o numește: *independența inalienabilă a Austriei.*

Destul de drăguți sunt marii judecători, cari taie și spânzură la Paris în numele dreptății

eterne, rostul căreia pe lumea aceasta este — după părerea lor — să îngrămădească avere și putere în mâinile bancherilor jidani de dincoace și dincolo de ocean. Tratatul cu

Bulgaria se spune că este aproape încheiat. Fixarea frontierelor bulgare e terminată. *Chestia delicată a Traciei însă și ieșirea Bulgariei la Marea Egee a fost rezervată*, rămânând să fie rezolvată ulterior printr'o deciziune, pe care Bulgaria se obligă de mai înainte a o primi.

E bine, sigur, să tratezi cu grijă chiar și pe dușman. Dar e revoltător să-ți brutalizezi tovarășii de jertfe și suferințe, pentru câțiva gologani ce-ți oferă dușmanul în forma de concesiuni economice.

Căci pentru

România aliații nu au nici pe departe atâta gingășie și delicatețe. Mai ieri se pusese în discuție fără scrupul Dobrogea, teritoriu ce aparținea României înainte de intrarea în războiu. Iar astăzi, contra tuturor făgăduințelor și așteptărilor, se susțin neschimbate faimoasele clauze de tran-

zit și protecția minorităților din tratatul austriac. Căci după tristele experiențe din trecut nu mai putem pune multă nădejde nici în hotărîrea din urmă a conferenței, care trimite la București pe diplomatul englez

Sir Georges Russael Clerk, cu o notă, a cărei conținut este încă necunoscut. Diplomatul englez a plecat azi spre București și „Viitorul” îl așteaptă „cu nădejdea, că neînțelegerile ivite pe bază de informații eronate, vor putea fi înlăturate”. Se va vedea.

Demisia guvernului Brătianu

se așteaptă din clipă în clipă, poate că în momentul acesta să fie un fapt împlinit. Consiliile de miniștri nu mai au sfârșit. Dl Maniu a plecat la București. Criza și-a ajuns apogeul. Dar cum se va rezolva, încă tot nu se știe.

Jefuirea României de puterile centrale. Ziarul „Le Temps” reproduce o publicațiune secretă a ministrului de războiu austriac editată de imprimeria statului din Viena în 1918. Din aceasta publicațiune apare învederat ce au rechiziționat puterile centrale în timpul ocupațiunii din a 3/4 parte a teritoriilor românești. În rezumat iată cifrele acestei rechiziționări:

Mai mult de 291.000 vagoane de 10 tone grâu, 163.000 vagoane de porumb, 77.000 vagoane orz și ovăs, 19.000 vagoane legume, 86.000 vagoane furaj, 8.500 vagoane semințe de ulei, 800.000 hectolitri țuică, 600.000 cai, 1.000.000 vaci și oi, 4.400.000 oi, 400.000 viței, 2.000.000 miei, 1.000.000 porci. Apoi peste 1.000.000 tone de instrumente agricole și 5.000.000 chilograme lână, enorme cantități de petrol, benzină, ulei mineral, etc. A distrus toate fabricile arsenalului statului, în scurt tot ce le-a căzut în cale. Cea mai mare parte a lucrurilor rechiziționate nu a fost plătită.

Și se mai găsesc oameni, cari opresc pe români să-și ridice măcar un procent minimal al lucrurilor furate dela ei!

Adunarea din Teaca.

A decurs în cea mai bună ordine. Programul publicat în Nr. 30 al „Unirea Poporului” s'a desbătut cu toată seriozitatea și s'au adus concluse vrednice de un popor, care vrea să trăiască și să progreseze pe toate terețele. A deschis adunarea dl. Dr. Eugen Bran, președintele Clubului național. Vorbirea de deschidere s'a decis să se tipărească la timpul său cu toate concluzile adunării.

Adunarea după aceea s'a constituit, alegând doi președinți și 4 secretari. Au fost aclamați de președinți dintre Domni: dl V. Podoabă protopopul, și dintre Doamne: dna Amalia Bran, patroana petrecerii, care jertfește foarte mult pentru luminarea poporului român.

Secretari au fost aclamați dnii Dr. Traian Domsa și Ieronim Anisiu, iar dintre dsoare Livia Bilegan și Amalia Bran.

Înainte de a intra la ordinea zilei, la propunerea dlui Dr. Domsa, să dă cuvânt dsoarei Livia Bilegan diplomată per tru azilele de băieți, oficială în București, și cefeste conferența sa despre căminele, ce trebuie înființate pentru băieții orfani dela 2 ani până la 6.

Prelegerea Dsoarei Bilegan este ascultată cu mare atențiune la fine aplaudată. Sa decis să fie publicată și dată comitetului permanent de 15 înmulțit până la 20 de membri. Acesta să aflu modalitatea ca aici în Teaca să se înființeze un atare cămin.

După aceasta preluând D-na Amalia Bran conducerea adunării Dl V. Podoabă ceteste motivele ce l'a indemnă să convoace la aceasta conferință sau mai bine zis sfat național, atât pe Dnii preoți și învățător dinpreună cu Doamnele preteșe, învățătoarese cât și pe fruntașii satelor noastre în conștelegere cu iubitul nostru preșident al Clubului român național din loc.

Raportul să primește cu aplauze. După aceasta tot d-lui ceteste toate punctele din cerculariul trimis în tract și propune, ca în fiecare comună să se constituie, câte un comitet cultural din atâta membri cât să vor afla de lipsă. Comitetul acesta apoi să îngrijească, ca toate concluzile adunării, după modalitatea ce s'a primit de adunarea aceasta să fie executate în toate direcțiunile posibile după împrejurări. Să înlocuim, încheie părintele protop. inerția cu energia și în câțiva ani satele noastre să vor schimba cu desăvârșire. Concluzile să vor publica la tîmpul său într'o broșură.

A urmat după adunare producțiunea teatrală de juri și

junele noastre de țărani din Pintic. Am admirat cu toții ce sunt în stare să facă și fiecele țărănilor noștri dacă au conducători cum să cadă. Toată lauda merită Dna Maria Simon, soția prof. Teodor Simon din Nasăud, care ca fiica acestei comune, toată vara a instruat pe tinerii și tinerele din Pintic cum să joace pe scenă. Succesul i lauda hărnicia și dragostea cu care lucră pentru deșteptarea poporului nostru. Pilda frumoasă a doamnei Simon, cred că ar putea servi de model.

La 8 oare s'a început petrecerea care cu multă animație a ținut până în zori de zi. Rezultatul material încă a mulțumit pe toți. Din tract încă incurg colectele cu frumoase sume.

Dacă Tecenii vor merge pe pe calea începută în curând își vor vedea visul realizat, care este Biserica cea nouă!

Un participant.

Trei fire de malin

Trei fire de malin am frânt
Albastre ca cicoarea,
Le țin în mână, le sărut,
Și le amestec floarea.

Trei fire de malin am rupt
Să samene cu mine,
Așa și Domnul a făcut
Cu partea mea de bine,

Erau în ea trei mândre flori,
Le-a frânt pe toate trei,
Era târziu... plecau cocori...
Cădeau frunze de tei,

Și ele-au socotit așa
În suflet se s'ascundă,
Era era o toamnă grea,
O toamnă grea și lungă,

Dar Domnu-a socotit că-i drept
Să mi le ducă'n cer,
De-atunci, de-atunci le tot aștept,
Mă rog de-atunci și sper.

I. B.

Extras din ordonanța

Nr. 21 și 25 (modificată).

1. Vor fi considerați ca infractori;

a) Acei cari fără rea credință prin localuri publice gări, trenuri, pe străzi, etc., vor comunica, colporta, comentă în orice chip, știri fie adevărate, fie imagine, sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima

instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 Lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona, sau trada, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de războiu.

Nr. 12903/VI. 1919.

Decret

pentru reforma școlilor normale.

După experiențele făcute până acum și după convingerea specialiștilor școala normală în vechia ei organizație nu corespunde scopului profesional, pe care trebuie să-l urmărească.

De altă parte, având în vedere necesitățile mari ale noului stat românesc în toate ramificațiile vieții sale, școala normală în organizația ei de azi are să rămână fără elevi, deoarece partea covârșitoare a absolvenților de IV. clase secundare au intrat în funcțiuni de stat ori în școli profesionale de alt caracter, decât cel pedagogic-didactic.

Din aceste motive, în conformitatea hotărîrilor anchetei didactice dela București, ținută în luna Martie a. c. și a acordului stabilit cu episcopatul celor două biserici românești, școala normală va primi următoarea reformă:

Școala normală va constă din două cursuri de câte patru ani fiecare. În anul I. al cursului inferior se primesc ca elevi absolvenții de cel puțin 4 clase ale școlii primare. În anul II-lea absolvenții clasei II. primare, ori a cl. I. gimnaziale sau civile. În anul III-lea absolvenții clasei II. gimnaziale sau civile, precum și absolvenții cu 6 clase primare a cursului de învățători ajutători din Săliște.

În cursul IV-lea absolvenții clasei III. gimn. sau civile, precum și absolvenții cu cel puțin două clase civile al cursului dela Săliște.

În cursul inferior elevii vor primi cunoștințele de cultură generală, corespunzătoare cursului inferior al școlii secundare sau civile și se vor introduce în cunoașterea atmosferei școlii primare și a vieții dela țară.

Pregătirea profesională se va începe în clasa IV. într'o măsură oarecare, pentru a putea face selecțiunea pentru ciclul superior al școlii normale, care va avea un caracter pur profesional. Astfel în ciclul superior al școlii normale nu vor putea fi primiți decât în mod excepțional elevi ai cursului superior de școală secundară.

Un interview al dlui Iorga.

D. N. Iorga a stat câteva zile la Cernăuți unde a ținut o serie de conferințe istorice, cari au fost ascultate de un mare număr de intelectuali, fără deosebire de naționalitate.

Cu acest prilej d. N. Iorga a acordat un interview dlui P. Șeicaru, directorul știrilor „Bucovina” pe cari îl reproducem în cele ce urmează.

— Cum priviți Dv. rostul noilor ținuturi românești în viața politică și socială a României-Mari?

— Ele trebuie să ne aducă toată energia românească ce se cuprinde, toată elasticitatea plină de inițiativă a unei populații liberate și chiar tot ceea ce alte țări, cărora nu înțelegem a-le denega nimic din drepturile ce pot să aibă pe teritoriul pe care-l ocupă, ne-ar aduce în chip cinstit ca prinos a lor pentru dezvoltarea patriei comune.

— Care sunt mijloacele prin care s'ar putea înlătura imprimarea spiritului german din Bucovina?

— În Bucovina niciodată spiritul german în onorabilul sens clasic n'a avut vre-o valoare clasică. Bucovina a gustat surrogatul austriac în forma cea mai trivială pe care i-a dat-o scriitorii reclamagii. Ea a fost invadată de celea mai stupide romane moderne și de fabricație populară, cari înlocuiau adevărata știință. O școală de falsificare permanentă contribuie să ridice aceste erzațuri la rangul de putere culturală, îndreptătoare fără concurență. Această cultură germană să poate înlocui dela sine prin singura comparație cu cultura engleză, franceză, italiană și cu partea sănătoasă din propria noastră cultură. Oficialitatea este datoare ca în fața tuturor librăriilor și anticarilor cari încuică și zăpăcesc orașul să înființeze un mare dezozit cu îngrijire ales de cărți, cari în câteva decenii, ar transforma cu desăvârșire o societate întreagă.

— Ce credeți despre situația politică externă și despre mult discutata politică de rezistență?

— Înțeleg cea mai energică rezistență împotriva unui fond care nu s'ar putea aplica în realitate. Înțeleg condescendență plină de ironie față de o formă care, prin absurditatea principiului său și erorile mijloacelor de execuțiune, nu poate să ne facă nici răul care ar fi în intențiunea tot așa de greșită a celorlalți.

— Nu credeți că este imperios cerut de împrejurările actuale o renunțare la ambiții personale pentru a conlucra ge-

nerală de a rezolvi problemele cari sînt în strînsă legătură cu consolidarea țării în noile hotare?

— Oricine crede, că pentru un lucru atât de mare sînt prea puțini români și prea puține elemente în clasa conducătoare a românilor. Orice împărțire a oamenilor cinstiți și capabili de o activitate spornică este nu numai o greșală, dar și o crimă

— Nu credeți că numai un guvern național ar putea asigura prin alegeri libere un parlament real de care noul stat românesc are nevoie?

— Eu cred că guvernul național nu poate preceda alegerile, ci poate eși din parlamentul care s'ar crea după alegeri, cer un guvern, să mi-se ierte cuvântul, de briganzi uniți, care să asigure ordinea publică, ci un simplu guvern de sergenți de stradă, care să împiedece brigandajul și înainte și cu atât mai mult pe urmă.

— Unde vedeți Dv. pricina acestei lipse de unități morale și de preocupare unitară în luptele politice cari se dau?

— O văd în faptul, că suntem conduși în vechiul regat de oligarhia ereditară care s'a stors în vechile familii, înlocuindu-și puterile pierdute prin simpli oameni de casă. „Boierii și ciocoi” lui Nicolae Filimon au trecut din domeniul pitoresc istoric în acela al trivialității contemporane, cel mai periculos pentru existența poporului nostru.

— Care sunt nădejile dv. în viitorul apropiat al vieții noastre politice și sociale și pe ce energii vă bizuiți?

— Nădejile mele stau într'un singur lucru: în subțierea sensibilității prin războiu și prin consecințele sale, ale celei mai răbdătoare epiderme care a existat pe lume, epiderma țărânului român și a tovarășului său, adevăratul muncitor din oraș.

Nr. 228—1919.

Concurs *)

În conformitate cu decretul nr: 11485—1919 al Consiliului dirigent resortul cultelor și instrucțiunii publice, comunicat P. V. Conzistor Arhiepiscopesc, și elevilor școlii normale gr-cat. din Blaj li-s'au votat burse. Și anume în fiecare clasă 10 elevi vor fi bursieri cu câte 2000 cor., 15 elevi bursieri cu câte 1000 cor. anual.

Pentru împărțirea acestor burse deschidem concurs, cu termenul de 25 Septemvrie st. n. a. c.

*) Toate ziarele române sînt rugate, ca în interesul general al învățămîntului să reproducă acest concurs.

Cererile se vor înainta direcțiunii școlii normale, împreună cu următoarele acte:

1. Extras matricular de botez dela preot.

2. Extras matricular de naștere dela matriculantul civil.

3. Certificat școlar din anul premergător. Ceice vin pe clasa I. normală, vor dovedi, că au terminat IV. gimnaziale civile sau superioare.

4. Certificat medical, că sînt sănătoși.

5. Certificat despre starea materială a părinților.

6. Certificat de conduită dela preotul local.

Toți elevii bursieri vor locui în internatul școlii normale.

Blaj, la 6 Septemvrie 1919.

Ioan F. Negruțiu,
directorul școlii normale.

Informațiuni.

— **Multe tunuri și trofee** capturate dela unguri de eroicele armate române au fost așezate în fața palatului regal și la statuia lui Mihaiu Viteazul, în București.

— **Germanii** încep să propovăduiască venirea unui nou războiu peste 10 ani, când își vor face la loc Monarhia, care îi va duce la biruință asupra aliaților.

— **Un învățat român necunoscut până acuma** este inginerul Augustin Maior, fiul învățătorului nostru pensionar din Reghinul-săsesc și directorul central al postelor din Transilvania. Dl I. Cristea scrie în nrul 182 a „Gazetei Transilvaniei” un elogios articol despre D.-Sa, din care reținem rîndurile din urmă:

„Studentii români din Cluj vor vedea în inginerul Maior nu numai un fizician, care ne face onoare, ci și un minunat model de om muncitor, voință neînduplecată și inimă nobilă. Pentru neamul nostru așa de sărac în individualități puternice, inginerul Maior este o comoară: el unește în persoana sa calitățile ambelor categorii de oameni mari, el este un bărbat excepțional și ca idei și ca caracter.

E foarte caracteristică pentru inginerul Maior aprecierea comisiei universitare, însărcinată cu redactarea rapoartelor. Iată ce am aflat din gura celui mai competent ora: Comisia nu-l cunoștea pe inginerul Maior, și a rămas foarte surprinsă și încântată, când i-a cunoscut lucrările.

— **Ex-Kaizerul** nu se simte în siguranță nici în locul unde e internat. Vecinic e păzit de 16 agenți de poliție și doi poliști călări. Până acum s'au cheltuit 20,000 floreni cu paza augustului prizonier.

Anul al 8-lea va fi un an de repetiție generală de practica pedagogică, de lucrări în ateliere și laboratorii, de excursiuni pedagogice în diferite centre școlare culturale și economice din țară și străinătate.

Școala normală este împreună cu internat. Elevii vor fi bursieri și solvenți. Primirea se face prin concurs.

În fiecare clasă a școlii normale vor fi 15 elevi bursieri și 15 semibursieri (cari vor plăti 100 cor. pe lună) precum și un anumit număr de solvenți (200 cor. pe lună).

Deocamdată se deschid școli normale de stat după sistemul cel nou în Cluj, Deva, Hunedoara, Sighetul Marmăției, Zălau (de băieți) și în Cluj (de fete). Consiliul Dirigent deocamdată pune în vedere ajutorul material necesar și pentru organizarea în acest sens a școlilor normale confesionale românești.

Cererile pentru admitere în școlile normale se vor adresa direcțiunii școlilor respective până în 25 Septemvrie. De aceea dată se începe și concursul elevilor, care va consta din examen medical, și într'un examen de primire, care va constata cunoștințele elevilor din I. română, aritmetică și cântări. Directorii vor primi în privința aceasta și instrucțiuni deosebite.

Toți oamenii de școală, cari înțeleg însemnătatea noii organizații a învățămîntului normal sunt rugați să facă propagandă în vederea reușitei bune a ei.

Sibiu, 1 Septemvrie 1929.

Pentru șeful resortului

Dr. O. Ghibu,
secretar general.

Conflicțul dintre aliați și Germania. Lyon. Consiliul suprem interaliat a invitat Germania, ca în termen de 15 zile să modifice art. 61 din Constituția germană. Acest articol prevede, că în cazul unei alipiri a Austriei de Germania, aceasta să aibă dreptul de a participa la conziliile Austriei cu un număr corăspunzător populațiunii sale și în felul acesta articolul e contrar angajamentului luat: respectarea independenței Austriei. Guvernul german a fost înștiințat prin baronul Lersner, șeful delegației germane la Versailles, că dacă în termenul fixat, nu va suprima acel articol, atunci aliații vor extinde ocupațiunea.

— **Nou partid politic la Budapesta**, „Matin” anunță, că s'a constiuit la Budapesta un nou partid politic sub președinția lui Ernest Baloghi, fost ministru al mântuirii publice. Scopul acestui partid nou este, să combată reacțiunea și mai cu seamă antisemitismul. Pe semne în Ungaria încă tot jidovii sunt la putere și pentru binele lor se mai pot forma partide.

— **321 localități** din vestul Ungariei cer alipirea lor la Austria. Cancelarul Renner a prezentat conferinței o petiție semnată de reprezentanții acelor localități. Consiliul suprem va decide zilele aceste în această chestiune. (Ag. Dacia.)

— **Germanii** au distrus intențional 12 Zepeline din cele 60, cari trebuiau predate aliaților. Generalul Foch a ordonat o anchetă, pentru a stabili vinovăția.

— **Pentru orașul Verdun** președintele republicii franceze a primit dela republica chineză 50,000 franci.

— **Decretul lege** pentru reforma agrară în Bucovina a fost semnat de M. S. Regele cu data de 2 Sept., fără nici o modificare.

— **Comunicat:** Toți acei profesori de aici s'au din vechiul Regat, cari au fost numiți în învățământul secundar din Transilvania, suni rugați a se presenta de urgență la direcțiunea școlii respective spre a-și lua postul în primire fiind necesari la lucrările premergătoare începerii prelegerilor. Șeful resortului Dr. O. Ghibu secretar general.

— **Kemal Pașa**, capul mișcărilor bolșeviste din Turcia și-a început operațiunile. Trupele lui cuceresc mereu noi teritorii și măcelăresc pretutindenea populația creștină. În scurtă vreme vor începe și operațiunile de cucerire a Armeniei întregi. Guvernul otoman și-a concentrat trupele în Azia minoră, pentruca să pună capet mișcării revoluționare prin o singură lovitură.

— **Generalul Prezan** a adresat ex-comandantului trupelor grecești, cari au luptat în Rusia contra bolșevicilor alăturarea de trupele române, o telegramă în care laudă bravura trupelor grecești.

— **Primum la redacție următoarea informație:** Alegătorii români, cari doresc să lupte pe cale strict legală și constituțională pentru libertate, lege și moșie, unire, dreptate și pace, sunt poștiți la o consfătuire pentru organizarea *Partidului Național radical al țărănilor și muncitorilor* ce să va întruni

la Cluj, Miercuri în 10 Septembrie la 10 ore a. m., în locuința subsemnaților: *Sarda Băthory Nr. 1.*

Cluj, în 1 Sept. 1919.

Din încredințarea comitetului executiv: *Dr. Amos Frâncu*, avocat. *Petru Babeu*, colonel i. r. dir de bancă. *Flore Bogdan*, inginer.

— **Primul tren de repatriati** sosiți din Budapesta a trecut Duminecă prin gara Blaj către Sibiu. Aducea mai multe familii de ale funcționarilor dela postă și calea ferată. Repatriatii erau veseli și fericiți, că au putut vedea cu ochii România-Mare și că au scăpat de multele mizerii din Budapesta.

Procesul călugărului franciscan Leonardo Trefan.

Curtea Marțială a corpului VI. de armată, cu sediul în Cluj, a început Miercuri în 3 Septembrie judecarea călugărului franciscan Leonardo Trefan, șeful congregațiilor franciscane din întreagă Transilvania.

Acuzatul s'a făcut vinovat de instigație la revoltă în prezina și ziua S-tului Ștefan întâiul rege al Ungariei, 19—20 August. Intre multe amenințări, călugărul ar fi zis, că chiar și dacă li cuceresc (România), cât timp există o credință și cât timp trăiește Dumnezeu războiului maghiar (*Hadurnuk*), va trăi și țara ungrească.

Acuzatul este apărât din oficiu de căpitanul Georgescu din Artilerie și de avocatul Dr. Pordea.

Curtea Marțială este prezidată de dl. colonel Vladescu, comisar regal este dl slt. Vintilă Petala.

Călugărul neagă cu îndârjire fraza „cât există Dumnezeu Hadurnuk există și țara ungrească”, mai târziu însă revine și spune că „Hadurnuk” este o imagine poetică și că acest cuvânt există în scriptură, utilizat de fiecare națiune în felul ei.

Martorul Păr. protopop Dr. Elie Dăianu afirmă, că în cursul celor 17 ani, de când îl cunoaște, prelatul acuzat a avut o conduită eminentă, fiind de o cultură și un suflet cu mari pretenții. Dară Păr. Dăianu nu a auzit predicile din 19 și 20 August ale distinsului prelat și astfel acest certificat al Sf. Iale a devenit insuficient în fața Curții.

Și-a început apoi inchizitoriul dl. sublt. Petala.

Pledoariile au fost susținute de dnii căpitan Georgescu, avocat dr. Pordea și prof. univ. Pașcanu, cari au cerut achitarea.

După replica dlui comisar

egalr slt. V. Petala, după răspunsul scurt al dlui dr. Pordea și după ultimul cuvânt al acuzatului Curtea intră în delibereare și aduce următoarea

Sentință:

Curtea Marțială a Corp. 6. Armată întrunită în zilele de 3, 4 și 5 Septembrie în numele M. S. Regelui Ferdinand I, după o scurtă delibereare, în unanimitate de voturi, condamnă pe călugărul franciscan Leonardo Trefan, care s'a făcut vinovat de instigație la revoltă, la 1 an închisoare și 2000 lei amendă. Ședința se închide.

Hotel Univers din Blaj

e de închiriat sau de vândut.

A se adresa la proprietarul

Carol Nagy.

(86) 2—8.

Aviz.

Un teren de 5½ jughere, îngrădit cu gard viu, din care 3½ jughere vie, în cea mai bună condiție, și constătoare din cea mai nobile soiuri de vițe, restul plantație de pomi roditori, foișor (filigorie), scaldă, o garnitură de salon și alte mobile — se află de vânzare pe teritoriul comunei Blaj.

Se vinde din mână liberă.

Informații se dau în librăria seminarială.

(89) 1—3

Nr. 1334—1919 pret.

Publicațiune.

Somez pe toți negustorii, ca în termen de 3 zile dela apariția acestei publicațiuni, conform ordonanței Nr. 3850 C. a. Consiliului Dirigent, să afișeze în locurile lor de vânzare și în vitrine conspectul și prețul articlilor ce pun în vânzare.

Aceia cari vor neglija a satisface acestei ordonanțe se vor pedepsi conform art. IV, a susnumitei ordonanțe.

Blaj, la 1 Septembrie 1919.

Traian Denghel.

(87) 3 3.

primpretor s.

Numărul cenzurat de: AUGUSTIN POPA.

Director: ALEXANDRU CIURA.

Redactor: Ovidiu Hulea.

Aviz.

Aducem la cunoștință, că în curând, vom avea **grâu de semănță și tot felul de fărinuri**. Doritorii de a le avea, să-și anunțe cvantul necesar spre a ne putea orienta când facem comanda.

„Plugariul”

Societate economică comercială.

(88) 1—3.

La subsemnata societate se primesc pe lângă condiții favorabile

2 învățăcei cu cel puțin 2 clase gimnaziale sau reale și o calfă de branșa băcăniei.

„CONSUM”

(80) 3—6 soc. comercială pe acții.

Școala profesională

a

Reuniunii Femeilor Române din Iași.

Autorizată de Ministerul instrucțiunii; cu dreptul de a libera certificate echivalente cu acele ale școlilor statului — cuprinzând gradul I-ii și II-lea, internat și semi-internat, cu ateliere de aplicație pentru croitorie, rufărie și biănărie — mărindu-și localul și putând primi mai multe eleve, face cunoscut, că înscrierile se primesc de pe acum.

Afară de programul statului se predă, facultativ, cu plată separată, limba engleză, pianul.

Penziunea anuală, pentru interne, 1200 lei, plus taxa de instalare 100 lei.

Iași, str. Negruzzi Nr. 1.

(81) 6—10.